ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑΣ

ΦΛΟΙΣΒΟΣ

Μὲ τοῦ Μαγιοῦ τὸν Ἥλιο ὥς τὸ γιαλὸ
Τὰ μάγια του σκορπίζει τὸ δειλὸ
Τῆς Πλάσης ἄνθος, Κόρη ἀκόμη, τόσα
Τὰ κάλλη της σὰν εἶδε, καὶ τὴ γλῶσσα
Τοῦ Φλοίσβου τ' ἀηδονόστομου θαρρεῖ
Πῶς, μαγεμένη, ἀκούει καί... προχωρεῖ.

Τὸ γόνα της τρεμάμενο, τρεκλὸ
—Παρθένα εἶνε ἀκόμη—μ' ἁπαλὸ
Γονάτισμα ἡ Ὡραία τώρα κλίνει
Στοῦ Φλοίσβου τὰ λευκὰ φιλάκια : Κλίνη
Θωρεῖς κρινόστρωστη—κ' εἶνε ὁ βυθὸς
Ποῦ ἐκεῖ ὁ τραγουδιστής της ὁ ξανθός

Προσμένει, αὐτὴν προσμένει ! Στὸ γιαλὸ
Καθρέφτισε τὴ νιότη σου, διπλὸ
Τῆς ὀμορφιᾶς καμάρι ! Σὺ ἦτουν κ' εἶσαι
Ξανθόχρυσο ἕν' ἀστέρι : Τώρα δύσε
Καὶ σβύσε 'στὴν ἀγκάλη του μ' ὁρμὴ
Κι' ἂν εἶχες ἐφταπάρθενο κορμί !

Σπέτσες

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΔΙΤΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

ΔΙΑ ΤΟΝ κ. ΤΣΑΡΟΥΧΗΝ

Μὲ ἐφωνάξατε καὶ ἰδού με εἰς τὰς διαταγάς σας. Εἶμαι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποῦ τρέχουν μόλις τοὺς φωνάξουν. Μόνον ὅταν εἶνε διὰ θέσιν καὶ διὰ Σύλλογον δὲν τὸ κουνοῦν.

Σᾶς πειράζει ὅτι «ὄχι μόνον οὔτε νὰ ζῶμεν Ἑλληνικὰ ἐκατωρθώσαμεν ἀλλ' οὔτε νὰ μασκαρευώμεθα». Σᾶς πειράζει ὅτι εἰς τοὺς μασκαρευμένους χοροὺς ἡ κάθε εὐγενεστάτη Πιπή, Λιλή, Τσιμπλή—τοῦ Χαρεμίου τοῦ Νέη—μεταμορφώνεται εἰς Flamme, Merveilleuse, Incroyable καὶ καμμία εἰς Πάτριον Καμήλαν. Καὶ ἐφωνάξατε ἐμένα ὡς ὄντα φωνακλᾶν νὰ «ὑψώσω φωνήν».

Λυποῦμαι, ἀγαπητέ μου κύριε, ὅτι δὲν θὰ σᾶς εὐχαριστήσω, διότι μοῦ συμβαίνει ἕνα πρᾶγμα παράδοξον. Ἴσως νὰ εἶνε ἐλάττωμα κληρονομικόν. Ἴσως κανένας πρόγονός μου νὰ ἦτο ἀρχιτέκτων. Ἴσως τὸ φυσικόν μου νὰ ἦτο νὰ γίνω Ἀρχιτέκτων καὶ δὲν τὸ ἐννόησα ποτέ. Ἴσως τέλος εἰς τὸν τόπον μας, ὅπου τὰ σπήτια φυτρώνουν κάθε πρωὶ σὰν μανιτάρια, νὰ εἶδα πολὺ πῶς κτίζουν ἢ νὰ μοῦ ἔχει ἐντυπωθῆ ἡ εἰκὼν τοῦ κτισήματος τόσον πολὺ εἰς τὸν νοῦν, ὥστε ὅταν θέλω νὰ στήσω ἕνα Ἰδεολογικὸν σπῆτι νὰ ἀρχίζω σκάπτων, κουβαλλῶν ἄμμους, ἀσβέστη καὶ ἀγκωνάρια καὶ προσέχων νὰ βάλλω καλὰ τὸ ἕνα ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο καὶ νὰ τὰ μετρῶ καὶ τὰ ζυγίζω χιλιάκις, διότι μοῦ φαίνεται ὅτι ἂν δὲν κάμω καὶ τρέξω ἐλαφρὰ ὑψηλά, τὸ οἰκοδόμημά μου θὰ πέσῃ τὸ ἄλλο πρωὶ σὰν σπῆτι Σπεματσόγλου. Καὶ δι' αὐτὸ καὶ εἰς τὸ Παλάτι ποῦ ἔκτισα καὶ προσκαλῶ τὸν καθένα ἂν τοῦ ἀρέσει καὶ ἂν θέλῃ νὰ πάῃ νὰ καθήσῃ, δὲν πηγαίνω κανένα πρῶτον εἰς τὴν σάλα—καὶ μόνον εἰς τὴν σάλα—ἀλλὰ ἀρχίζω καὶ τοῦ δεικνύω πῶς ἔβαλα τὴν πρώτη πέτρα καὶ ἔχω ἀφήσῃ παντοῦ τρύπες διὰ νὰ φαίνωνται ὅλα καὶ ἐρωτῶ τοῦ καθενὸς τὴν γνώμη ἂν εἶνε καλὰ βαλμένα καὶ εἶμαι ἕτοιμος νὰ ἀλλάζω τὸ κάθε τι στραβὸ ἢ τὸ κάθε τι ποῦ δὲν πολυαρέσει ἢ παραστενοχωρεῖ ἀπὸ τὰ στολίσματά του

* * *

Μὲ ἄλλα λόγια θέλω νὰ εἰπῶ ὅτι ἔχομεν καιρὸν καὶ δρόμον πολὺν καὶ μακρυνὸν καὶ κακορροΐζικον σὰν τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς καὶ γεμάτον γαϊδαράγκαθα, διὰ νὰ φθάσωμεν, ἀγαπητέ μου, εἰς τὴν Πιπή, Λιλὴ καὶ Τσιμπλὴ καὶ θελήσωμεν νὰ τὰς γδύσωμεν καὶ τοὺς βάλλωμεν Ἑλληνικά. Ἔχομεν μίαν ἄλλην πρῶτον ἡ ὁποία ἔχει διαρκῶς ἀποκρηά, καὶ εἶνε διηνεκῶς καὶ ἐξωφρενικῶς μασκαρευμένη καὶ πολὺ περισσότερον «Incroyable» καὶ αὐτή, ἀγαπητέ μου, εἶνε ἡ Ἑλλάς. Καὶ ἕως ὅτου νὰ γδύσωμεν αὐτὴν καὶ τῆς βάλλωμεν φορέματα Ἑλληνικά, ἐγὼ εἶμαι τῆς Ἰδέας κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ νὰ τελειοποιηθῇ τόσον τὸ μασκάρευμα τῶν Λιλίδων καὶ τόσον θαυμάσια νὰ ὀργανωθῇ ἔστω ὁ κάθε Μύτος—Θεοτόκης καὶ ἡ κάθε Οὐρά—Ρωμάνος νὰ λάβουν τὴν θέσιν των καὶ ἐκτελέσουν τὸν προορισμόν των δημιουργοῦντες Κομιτάτα καὶ διευθύνοντες ὁ ἕνας τὸν ἐσωτερικὸν ὀργανισμὸν καὶ ὁ ἄλλος τὴν ἐξωτερικὴν παράστασιν αὐτῶν, διότι ἐνόσῳ ἕνας τοιοῦτος λόγου χάριν διευθύνει τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλος τοιοῦτος τὰ ἐξωτερικά, συγχίζεται φοβερὰ τὸ ζήτημα τῆς Μακεδονίας μὲ τὰ φορέματα τῶν Λιλίδων.

Ἕως ὅτου λοιπὸν ἰδοῦμεν αὐτὰ ἂς ἐνδύεται ὅπως θέλει ἡ κάθε Λιλή. μοῦ εἶνε ἐμένα καὶ πρέπει νὰ σᾶς εἶνε καὶ σᾶς ἀδιάφορον.

* * *

Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ σᾶς δυσαρεστήσω δύναμαι νὰ σοῦ ὑποσχεθῶ ἀπὸ τώρα ὅτι θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα καὶ βέβαια ποῦ θὰ τραβείξωμεν μὲ τὰ νύχια ὅλα αὐτὰ τὰ φορέματα καὶ βέβαια ποῦ θὰ τὰ ξεσχίσωμεν καὶ βέβαια ποῦ θὰ τὰ πατσαβουρώσωμεν ὡς προστυχότατα καὶ θὰ δείξωμεν εἰς ὅλες τὶς Λωλὲς Λωλίδες πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ἐνδύωνται Ἑλληνικὰ καὶ νὰ εἶνε ὡραιότεραι χωρὶς νὰ εἶνε ἀνάγκη πάλιν καὶ φαινομηρίδων.

Ἀλλὰ πρᾶγμα ποῦ δὲν σὲ πειράζει φαίνεται διόλου καὶ ἐμένα μὲ πειράζει καὶ μὲ ἐνδιαφέρει ὑπερβολικά—διότι ἐπὶ τέλους ἡ κάθε Λιλὴ μπορεῖ νὰ κάμνῃ ὅ,τι θέλει, ἀδιάφορον πρέπει νὰ μᾶς εἶνε τί κάμνει — εἶνε τί κάμνουν καὶ τί πρέπει νὰ κάμνουν οἱ πολλοί. Τί κάνει ὁ Λαὸς καὶ πῶς διασκεδάζει καὶ πῶς μασκαρεύεται ἀκόμη καὶ τί καὶ πῶς πρέπει νὰ τὰ κάμνῃ ὅλα αὐτά. Καὶ ἡ ἰδική μου ἰδέα εἶνε ὅτι ὁλόκληρος ἡ ζωὴ πρέπει νὰ εἶνε Ἑορτὴ καὶ σὰν πρὸς Ἑορτὴν εὐδιάθετος καὶ στολισμένος πρέπει νὰ πηγαίνῃ ὁ καθεὶς πρὸς τὸ κάθε τι καὶ ὄχι σὰν ψῆφος Δηλιγιάννη καὶ Θεοτόκη καὶ σὰν πάτριος μαυροφόρος καὶ νεκροθαπτικὸς ὅπως εἶνε εἰς ὅλα του ὁ τωρινός... μασκαρᾶς—Incroyable—Ρωμηὸς ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ ὁδηγηθῇ νὰ γίνῃ Ἕλλην.

Καὶ διὰ νὰ γίνῃ Ἕλλην ἡ ἀλλαγὴ πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τὴν ῥίζαν τοῦ μοναχοῦ.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΕΤΣΙ ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Ἡ ΩΡΑ

Μὲ τὸν παληό μου φίλο—ἕναν ἀπὸ τοὺς νέους δικαστὰς—βρεθήκαμε στὸ καφενεδάκι τῆς Δεξαμενῆς

— Σήμερα, μοῦ λέει, ξημέρωσε χειρότερα ἀπὸ χθές... Μόλις μπῆκα στὸ γραφεῖό μου βλέπω στὸ τραπέζι τὸ μπιλλιέτο ἑνὸς ἀπὸ τοὺς καθηγητάς μου... Ἄκου τί μοῦ λέει :

«Φίλτατε Κωστῆ. Τὴν προσεχῆ Τρίτην δικάζεται εἷς πτωχὸς ἄνθρωπός μου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζει τὸν ἄρτον της ὁλόκληρος οἰκογένεια. Θεωρῶ περιττὸν νὰ ὑπενθυμίσω εἰς τὸν παλαιὸν μαθητήν μου, τὸν καλὸν Κωνσταντῖνον, τὴν πατρικὴν μέριμνάν μου κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἐξετάσεών του καθὼς καὶ τὴν φροντίδα ἣν κατέβαλλον ὅπως πραγματοποιηθοῦν οἱ πόθοι τοῦ θείου, ὅστις τῇ εἰσηγήσει σου βεβαίως...» Ἆ ! δὲ μπορῶ νὰ ἐξακολουθήσω τὴ σχολαστικὴ φλυαρία του...: Τῇ εἰσηγήσει σου βεβαίως... Ἐκεῖνο τό: βεβαίως!.. Γιατί λοιπὸν μοῦ τὸ ὑπενθυμίζει ἀφοῦ ὁ ἴδιος λέει τὸ θεωρεῖ περιττόν ; Γιατί δὲν ξεχνᾷ ὅ,τι ἔπρεπε νὰ μὴ γίνῃ ;

— Γιατί ἔγεινε! τὸν διέκοψα ἐγώ. Ἀκριβῶς γιατί ἔγεινε ὅ,τι ἔπρεπε νὰ μὴ γίνῃ, γιὰ τοῦτο καὶ δὲ μπορεῖ νὰ ξεχαστῇ ὅσο εὔκολα νομίζεις.—Ὁ καθηγητής σου ὡς ἄνθρωπος τῆς κοινωνικῆς ἰσορροπίας ζητάει μὲ τὸν εὐγενικώτερο καὶ λεπτότερο τρόπο.— Εἶδες ; Θεωρεῖ περιττό, λέει !— κάτι ψιλὰ ποῦ σὲ **δάνεισε** τὴν ἐποχὴ τῶν ἐξετάσεών σου... ὅταν τῇ εἰσηγήσει σου βεβαίως, ἐδέχθη στὸ σπίτι του τὸν **γεμᾶτον ἀπὸ τοὺς πόθους σου** θεῖον ! Ἔτσι, ἀπὸ καιρὸ οἱ ἄνθρωποι ἄρχισαν νὰ μεταβιβάζωνται σὰν συναλλάγματα ἀναμεταξύ των.

Κι' ἐπὶ τέλους ἔδωκες ἐξετάσεις ! κι' ἐπὶ τέλους ἔγινες διδάκτωρ... καὶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ θείου σήμερα εἶσαι δικαστής ! Ὁ καθηγητής σου θυμήθηκε τὸ **χρέος** καὶ μὲ κομψὲς φράσεις ζητάει τὴν ἐξόφλησί του... Ποῦ βρίσκεις σ' αὐτὴ τὴ Συμφωνία, τὰς παραφωνίας ; Ἔ ;

— Ὅλ' αὐτὰ ἴσως ἔχουν κάποιο λόγο, προκειμένου γιὰ κανένα κομματάρχη... κανέν' ἀκόλουθο ὑπουργοῦ... μὰ γιὰ ἕνα καθηγητὴ δὲν εἶνε τὸ ἴδιο... Μιὰ ἔλλειψις πεποιθήσεως στὴ μελέτη μας μ' ἔκαμε νὰ τὸν παρακαλέσω διὰ μέσου τοῦ θείου μου νὰ προσέξῃ στὴν ἐκλογὴ τοῦ θέματός του... ἡ παράκλησίς μου ἔκλειεν ὅλη τὴν ἀγνότητα τῶν μικρῶν παιδιῶν ποῦ φοβοῦνται τὴ στιγμὴ κάποιας σοβαρωτέρας πράξεών των.

— Αὐτὰ στὴ γλῶσσά μου ἐγώ, τὰ ὀνομάζω κατακάθια ἑνὸς ἀκάθαρτου ποτηριοῦ μὲ βρώμικο νερό. Ὅταν δὲν εἶχες πεποίθησι στὴ μελέτη σου ὤφειλες νὰ μὴ δώκῃς ἐξετάσεις κι' ὄχι νὰ στείλῃς τὸν ἰσχύοντα θεῖόν σου στὸν κ. Καθηγητή... Τώρα σοῦ ἦλθεν ὅλη ἡ λογικὴ ὥστε νὰ ξεχωρίζῃς τάξεις... νὰ διακρίνῃς στὰ χρέη σου κομματάρχη κι' ἀκόλουθο καὶ καθηγητή ; Τὰ χρέη πάντοτε, ἔτσι ἡ ἀλλιῶς θὰ πληρωθοῦν ἀπὸ τὸν πάσχοντα ἔλλειψι πεποιθήσεως στὴ μελέτη του... Αὐτὰ θὰ συμβαίνουν πάντοτε ἐνόσῳ οἱ **ἄνθρωποι**—νοιώθεις, καλὲ Κωνσταντῖνε ;— ἐνόσῳ οἱ ἄνθρωποι κι' ὄχι οἱ καθηγηταὶ κι' ὄχι οἱ ἀκόλουθοι κι' ὄχι οἱ κομματάρχαι... οἱ ἄνθρωποι δὲν αὐτοδημιουργοῦνται... ἐνόσῳ δὲν φτιάνονται μονάχοι τους, γιατὶ δὲν πιστεύω νὰ νομίζῃς πῶς ὁ καθηγητής σου δὲν κατασκευάστηκε μαζὶ μὲ ὅλους μας σ' αὐτὴ τὴ βρωμοφάμπρικα, ὅπου ἄρχισαν οἱ ἐργάτες νὰ πνίγωνται ἐξ αἰτίας τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος ποῦ πλημμυρεῖ ὅλα τὰ βρωμοδιαμερίσματά μας... Ὅλοι μας κατασκευαστήκαμε **ἕτοιμοι** γιὰ τὶς κοινωνικὲς τάξεις, χωρὶς προτήτερα νὰ ζήσουμε ὡς ἄνθρωποι. Μόλις γεννιώμαστε **γιὰ τί μας** προορίζουν οἱ γύρω μας !

Ἀφοῦ μᾶς εἶν' ἀδύνατο νὰ δημιουργήσωμεν ἑαυτοὺς εἰς ὑπερανθρώπους, γιατὶ μᾶς λείπει τὸ ὕλικόν, μᾶς λείπει ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ ἐθνικὴ ὁλότητα, γιατὶ νὰ μὴν ἔχωμε τὸ θάρρος, τὸ ὡραῖο θάρρος τῆς ὑπέροχης εἰλικρίνειας ;

Κι' ἔτσι αὐτὸς ὁ κακόμοιρος ὁ ἑαυτός μας πάει... ποῦ πάει : κανεὶς δὲ ξέρει, γιατὶ κανεὶς δὲν τολμάει νὰ τὸν φανταστῇ τοὐλάχιστον καὶ νὰ τὸν αἰστανθῇ ὅπως αἰστάνεται ἑαυτὸν τὴ στιγμὴ ποῦ ρίχνεται ὁλόγυμνος στὴ θάλασσα... Ὦ ! ἂν εἴχαμε τὸν ἐγωϊσμὸ καὶ τὸ θαυμασμὸ ποῦ ἔχαμε στὴν γυμνότητά μας μέσα στὴ θάλασσα!... Συνηθίσαμε σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι τόσο ποῦ πάει νὰ πιστέψῃ κανεὶς πῶς ἡ φύσις εἶνε δεύτερη συνήθεια! εἰς ὅλη μας τὴ ζωὴ προσπαθοῦμε μὴν τύχῃ καὶ σπάσουν οἱ κοινωνικοί μας δεσμοί, ἀδιάφορο ἂν ἐξ αἰτίας τῶν δεσμῶν—ὅπως τοὺς ἐκάναμε—χαντακονόμαστε κατὰ βάθος... ἀλλ' αὐτὸ τό : «κατὰ βάθος» δὲ σοῦ φέρνει κάτι σαρκαστικὰ γέλοια ;

...Κι' ἐπειδὴ πράγματι εἶδα πῶς περιέπαιξα τὸν ἑαυτό μου τόση ὥρα, γι' αὐτὸ ἄλλαξα ὕφος καὶ χαμηλότερα, ἔσκυψα κι' εἶπα τοῦ παληοῦ μου φίλου, ἑνὸς ἀπὸ τοὺς νέους δικαστάς : Μὴ σκέπτεσαι ἄδικα τῶν ἀδίκων ! Σήμερα εἶνε Κυριακή· ὡς τὴν Τρίτη ποῦ δικάζεται ὁ πτωχὸς ἄνθρωπος τοῦ κ. Καθηγητή, θὰ σοῦ περάσῃ ἡ ψευτοέξαψις καὶ θὰ ἐξοφλήσῃς τὸ μικρὸ αὐτὸ χρέος σου γιὰ νὰ ἐξετάσῃς καὶ τοὺς ἄλλους ἀπειράριθμους λογαριασμούς σου· κ' ἔτσι δὲ θὰ σ' ἀφίσουν νὰ πάρῃς ἀναπνοὴ ἔξω ἀπὸ τὴν ἀποπνικτικὴ ἀτμοσφαῖρα τῶν ἀνθρωπίνων ἀθλιοτήτων ποῦ περνοῦν σφραγισμένες μέσ' ἀπ' τὰ χέρια σου, ὅπως δὲν ἀφίνεις καὶ σὺ τὸν κόσμο ἥσυχο στὴ δουλειά του καὶ στὴν φτώχεια του... γιατί δὲν **ἀφινόμαστε** !»

Καὶ σὰν νὰ εἴχαμε πῇ πολλὰ ἀστεῖα κατεβήκαμε τὸ μικρὸ ὕψωμα μὲ τὰ τελευταῖα μειδιάματά μας, τὴν ὥραν ὅπου ὁ Ἥλιος γεμᾶτος ἀπὸ ὀνειρευτὰς ἀνθρωπότητας, ἐβυθίζετο στὴ θάλασσα μὲ μιὰ γυμνότητα καὶ μιὰ ἀδιαφορία ἴση μὲ τὴν ἰδικήν μας.

Ο ΚΟΡΤΙΕΡΗΣ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Φύλλα περασμένα τοῦ «Νουμᾶ» πωλοῦνται εἰς τὸ Κεντρικὸν Πρακτορεῖον τῶν Ἐφημερίδων καὶ εἰς τὰ κιόσκια τῶν πλατειῶν Συντάγματος Ὁμονοίας, Ἐθνικῆς Τραπέζης, Βουλῆς καὶ Ὑπ. Οἰκ.